

ORIGINAL ARTICLE

Received:2022/04/30

Accepted:2022/09/01

Identifying the Effective Factors on the Development of Health-Oriented Leisure Times of Farhangian University

Hamed Ahmadi(P.h.D.)¹, Rasool Nazari(P.h.D.)², Mansoor Dehghan Manshadi(P.h.D.)³

- 1.P.h.D. s, of sport management, Isfahan (Khorasgan) Branch, Islamic Azad University, Isfahan, Iran.
 2. Corresponding author: Associate Professor, Department of Sport management, Isfahan (Khorasgan) Branch, Islamic Azad University, Isfahan, Iran. E-mail: nazarirasool@yahoo.com Tel: 09133680240
 3.Assistant Professor, Department of Educational Sciences, Farhangian University, Iran.

Abstract

Introduction: Farhangian University as a training agent and custodian of education human resources will play an effective role in the future development of the country. The present study aims to identify the factors affecting the development of health-oriented leisure in Farhangian University.

Methods: The present qualitative study aims to discover the effective factors and in-depth interviews were used as data collection tools. The researcher interviewed the participants working in Farhangian University who were purposefully selected. After fully transcribing the interviews and extracting the key sentences, 27 theoretical saturations were obtained in the interview and continued until interview 29 for more assurance. Data analysis was performed by content analysis method and coding method. To evaluate the validity of the study, the criteria of acceptability, transferability, and verification and for the reliability of the study, the reliability of the codings were evaluated and approved.

Results: The findings indicate that 49 primary codes were classified into 15 sub-categories and 6 main categories, including cultural norms, economic events, effective governance, legal guarantee, sociability, and digital lifestyle.

Conclusion: Education and training, by being on the right path, can raise a generation for today and the future, so that the society becomes a reliable place for the people of the society to live. Without taking into account the role of teachers, this goal is illusory, so providing the conditions for leisure activities in Farhangian University will lead to their growth and excellence and ultimately lead to the improvement of the country's educational system.

Key words: Extracurricular Activities, Farhangian University, Health-Oriented, Leisure, Students.

Conflict of interest: The authors declare that there is no conflict of interest.

This Paper Should be Cited as:

Author: Hamed Ahmadi, Rasool Nazari, Mansoor Dehghan Manshadi. Identifying the Effective Factors on the Development of Health-Oriented .....Tolooebehdasht Journal. 2022;21(3):41-52.[Persian]

شناسایی عوامل موثر بر توسعه اوقات فراغت سلامت محور در دانشگاه فرهنگیان

نویسندگان: حامد احمدی^۱، رسول نظری^۲، منصور دهقان مشادی^۳

۱. دانشجوی دکتری مدیریت ورزشی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد اصفهان (خوراسگان)، اصفهان، ایران.

۲. نویسنده مسئول: دانشیار، مدیریت ورزشی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد اصفهان (خوراسگان)، اصفهان، ایران.

تلفن تماس: ۰۹۱۳۳۶۸۰۲۴۰ Email: nazanirasool@yahoo.com

۳. استادیار گروه علوم تربیتی دانشگاه فرهنگیان، ایران.

طلوع بهداشت

چکیده

مقدمه: دانشگاه فرهنگیان به عنوان عامل تربیت کننده و متولی نیروی انسانی آموزش و پرورش نقش موثری را در آینده سازی کشور ایفا خواهند نمود. هدف پژوهش حاضر شناسایی عوامل موثر بر توسعه اوقات فراغت سلامت محور در دانشگاه فرهنگیان می باشد.

روش بررسی: پژوهش حاضر با رویکرد کیفی به کشف عوامل موثر می پردازد؛ از مصاحبه عمیق به عنوان ابزار جمع آوری اطلاعات استفاده گردید. محقق در مصاحبه ها با مشارکت کنندگان متنوع و برگزیده شاغل در دانشگاه فرهنگیان که به صورت هدفمند انتخاب گردیدند؛ به مصاحبه پرداخت. پس از پیاده سازی کامل مصاحبه ها و استخراج جملات کلیدی، در مصاحبه ۲۷ اشباع نظری حاصل شد و برای اطمینان بیشتر تا مصاحبه ۲۹ ادامه یافت. تحلیل داده ها با روش تحلیل محتوا و به کارگیری شیوه کد گذاری انجام گرفت. برای ارزیابی اعتبار پژوهش، معیارهای مقبولیت، انتقال پذیری و تأیید پذیری و برای قابلیت اطمینان پژوهش نیز اطمینان پذیری کد گذاری ها ارزیابی و مورد تأیید قرار گرفت.

یافته ها: یافته ها بیانگر آن است که ۴۹ کد اولیه، در ۱۵ زیر طبقه و ۶ طبقه شامل هنجارهای فرهنگی، رویدادهای اقتصادی، حکمرانی موثر، ضمانت قانونی، جامعه پذیری و سبک زندگی دیجیتالی دسته بندی شد.

نتیجه گیری: آموزش و پرورش با قرارگیری در مسیر درست می تواند نسلی برای امروز و آینده پرورش دهد تا جامعه به مکانی قابل اطمینان برای زندگی افراد جامعه تبدیل گردد؛ بدون در نظر گرفتن نقش معلم این هدف واهی است بنابراین فراهم کردن شرایط فعالیت فراغتی در دانشگاه فرهنگیان سبب رشد و تعالی آنان و در نهایت سبب اعتلای نظام آموزشی کشور خواهد شد.

واژه های کلیدی: اوقات فراغت، دانشجویان، دانشگاه فرهنگیان، سلامت محور، فعالیت های فوق برنامه

دو ماهنامه علمی پژوهشی

دانشکده بهداشت یزد

سال بیست و یکم

شماره سوم

مرداد و شهریور

شماره مسلسل: ۹۳

تاریخ وصول: ۱۴۰۱/۰۲/۱۰

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۱/۰۶/۱۰

مقدمه

معلمان، مهم‌ترین کنشگران نظام آموزشی هستند و ارتقای کیفیت معلمان، عنصر اصلی در بهبود آموزش شناخته می‌شود که با توجه به اسناد نظام آموزش و پرورش در ایران، این وظیفه به عهده دانشگاه فرهنگیان می‌باشد (۱). دانشگاه فرهنگیان یکی از موسسات آموزش عالی کشور می‌باشد که شامل بیش از ۹۸ مرکز پردیس در استان‌ها بوده و تنها دانشگاهی می‌باشد که با هدف تربیت معلمان جدید، آن‌ها را با معلمان بازنشسته جایگزین نموده و رسالت این دانشگاه بهسازی این سنت مولد و موثر می‌باشد (۲). بنابراین دانشگاه فرهنگیان با ایجاد اصلاحاتی در تربیت معلم می‌تواند اقدامات اساسی تحولی در نظام آموزشی ایجاد نماید (۳). تحقق اهداف دانشگاه فرهنگیان با توجه به تنوع آن‌ها، فقط از روش اجرای برنامه‌های درسی رسمی، ممکن نمی‌باشد، در این میان نقش برنامه‌های فرهنگی و اجتماعی می‌تواند به عنوان برنامه‌های مکمل مورد توجه قرار گیرد (۴).

اوقات فراغت به منزله پدیده اجتماعی، در الزامات و ضرورت‌های اجتماعی درگیر شده است و می‌تواند به مثابه تجسمی از اصول کلی زندگی به حساب آید. با توجه به ویژگی‌های مختلف ملل جهان و رویکردهای گوناگون برای بررسی و مطالعه فعالیت‌های فراغتی آن‌ها می‌توان گفت، فضای تعریفی مفهوم اوقات فراغت در حال گسترش بوده و انتظارات در حال رشد افراد و حکومت‌ها موجب شده که این مفهوم دارای خصوصیات و کارکردهای گوناگون نیز گردد، لذا این روند عملاً موجب پیچیدگی جایگاه و شیوه‌های اجرای آن در فرهنگ‌های متفاوت شده است (۵). از اساسی‌ترین نیازهای یک جامعه، توجه به سلامت و بهداشت

روانی و جسمانی قشر دانشجو می‌باشد زیرا دانشجویان آینده‌سازان جامعه می‌باشند و سلامتی آن‌ها ضامن پیشرفت و ارتقای سطح علمی هر جامعه خواهد بود (۶). شواهد اخیر حاکی از ارتباط فعالیت‌های اوقات فراغت در بهبود و توسعه مهارت‌های بازتاب می‌باشد و تحت عنوان فعالیت‌های داوطلبانه خارج از برنامه کلاس به رشد شخصی، شغلی و اجتماعی کمک می‌کنند (۷). اوقات فراغت فواید روان‌شناختی را مهیا می‌کند و در اوقات فراغت فعالیت‌های روان‌شناختی به همان اندازه اثرگذار هستند که فعالیت‌های فیزیکی مهم‌اند (۸). مطابق دیدگاه روانشناسی، انسان در ایام فراغت درصدد یافتن پاسخ به نیازهای اساسی خود می‌باشد، یا به دنبال تفریح و سرگرمی است یا اینکه در جستجوی آرامش جسمی و روحی، استراحت و رهایی از یکنواختی می‌باشد (۹). فعالیت‌های اوقات فراغت بر رشد فکری، عاطفی، اجتماعی و بین فردی تأثیر مثبت گذاشته و به درک بهتر اهمیت مهارت‌های تفکر انتقادی، مدیریت زمان و شایستگی علمی و فکری کمک می‌کند (۱۰). این گونه فعالیت‌ها فرصت‌هایی می‌باشد که فرد مسئول وظیفه‌ای ندارد و همه چیز به تمایلات شخصی فرد وابسته است (۱۱). بهبود روحیه، احساس نشاط و سلامتی، رفع خستگی و تناسب‌انداز از اهداف شرکت‌کنندگان در فعالیت‌های اوقات فراغت ورزشی می‌باشد (۱۲). فراغت به وضعیت ذهنی درک شده توسط افراد اطلاق می‌گردد که در آن حالت، فرد این احساس را دارد که در رهایی ذهنی و فراغت قرار گرفته است و فعالیت‌های اوقات فراغت با کاهش سطح خستگی و فرسودگی و انجام فعالیت‌های انگیزشی ارتباط دارد (۱۳). فعالیت‌های فراغتی می‌تواند با کاهش خستگی، صدمات روانی

اهمیت اوقات فراغت بر کسی پوشیده نیست، به ویژه در دانشگاه به عنوان مهم ترین سازمان تاثیر گذار بر سایر نهادهای جامعه و مهمترین رسالت دانشگاه فرهنگیان، آموزش و تربیت معلمان متخصص و با انگیزه می باشد. با توجه به نقشی که معلمان در پرورش افراد جامعه دارند، مطمئناً معلمان متخصص و با انگیزه و دارای سلامت روحی و جسمانی، افراد شایسته تری به جامعه تحویل می دهند. رشد خلاقیت ها و پرورش استعداد های دانشجویان در زمینه های مختلف با شناسایی قابلیت ها و توانایی های آنان، فراهم آوردن امکانات مورد نیاز و سازماندهی فعالیت ها، در راستای ارتقا سطوح کیفی پرورشی دانشجو معلمان با فعالیت فراغتی مهیا می شود. توسعه فعالیت های اوقات فراغت در دانشگاه فرهنگیان همانند سازمان های دیگر متأثر از عوامل فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی، سیاسی، فناوری، زیست محیطی و ... خواهد بود که از بیرون محیط سیستم دانشگاه فرهنگیان ورود خواهد کرد و بیشتر این عوامل از جنبه های کلان کشور سرچشمه می گیرد و با استخراج این عوامل این امکان برای مسئولین، سیاست گذاران و برنامه ریزان دانشگاه فرهنگیان فراهم خواهد شد که با استفاده از این عوامل فرصت های مناسب شناسایی و نسبت به تقویت و جاری سازی آن اقدام شود و همچنین تهدیدات محیطی نیز شناسایی گردد تا نسبت به حذف و یا کم کردن اثرات آن با استراتژی های مناسب سالم سازی جامعه مورد بحث محقق گردد. با بررسی هایی که محقق در خصوص پیشینه ها صورت گرفته است نوآوری این پژوهش در آن است که در این تحقیق برای اولین بار است که شناسایی عوامل موثر اوقات فراغت با رویکرد سلامتی در دانشگاه فرهنگیان محقق می گردد و با توجه به منحصر به فرد بودن این

و جسمانی ناشی از هیجانات مداوم کار و انجام وظایف اجتماعی را جبران نماید و با تفریح، کسالت ناشی از یکنواختی کار روزمره را برطرف نموده و فرصتی برای بازیابی قوا و همچنین پرورش استعدادهای ذهنی، جسمی و عاطفی فرد مهیا می سازد (۱۴). از جمله اهداف فعالیت های اوقات فراغت، شکل گیری اخلاقی شخصیت و انگیزه های مهم اجتماعی، آگاهی سیاسی و فعالیت اجتماعی، نظم آگاهانه و فرهنگ رفتار، احساس عدالت و مسئولیت مدنی و همچنین سازماندهی فعالیت های مختلف عملی (شناختی، کارگری، فنی، زیبایی شناختی، جسمی و ورزشی) که به رشد کامل فرد یاری می رساند (۱۵). فعالیت های اوقات فراغت باعث کاهش استرس، اضطراب و فرسودگی شغلی و اثرات آن بر سلامت روانی و جسمی می شود (۱۶). همچنین ورزش کردن مطلوب در روز های فراغت باعث سلامت جسم و روح، بهبود روابط اجتماعی می شود (۱۷). مشارکت در فعالیت های فراغتی از جمله روش های دانشجویان برای مقابله با استرس می باشد و از نظر سازگاری روانی - اجتماعی در پیشرفت تحصیلی و شغلی دانشجویان بسیار مفید می باشد (۱۸). توسعه فعالیت های فراغتی در دانشجویان به تربیت و تأمین نیروی انسانی متخصص و درعین حال سالم و شاداب کمک نموده و باعث بهبود کیفیت زندگی دانشجویی می شود و همچنین آماده سازی آنان برای ساختن آینده کشور اهمیت ویژه ای دارد (۱۹). بیکاری و نبودن تنوع و تفریح کارکنان موجب آسیب رساندن به سلامتی روح و روان و نیز نبود شادابی در محیط کار می شود (۲۰). اجرای این فعالیت ها توسط دانشگاه ها، پیشرفت دستاوردهای علمی و همچنین غنی سازی اجتماعی و عاطفی را آسان می کند (۲۱). و

سوی مصاحبه شونده بود، دو مرتبه به خبره مورد نظر مراجعه گردید. مراحل انجام مصاحبه‌ها و تحلیل داده‌ها به صورت هم‌زمان انجام گرفت و در نهایت با خلاصه‌سازی و استخراج کدهای اولیه، در مصاحبه ۲۷ اشباع نظری حاصل شد و برای اطمینان بیشتر مصاحبه‌ها تا مصاحبه ۲۹ ادامه یافت. صاحب‌نظران و کارشناسان مشارکت‌کننده در پژوهش به دلیل استفاده حداکثری از ظرفیت‌های خبرگان در سرتاسر کشور و پراکنش واحدهای دانشگاه فرهنگیان در سرتاسر جغرافیای سرزمینی کشور به صورت هدفمند و گلوله‌برفی انتخاب گردیدند و ملاک انتخاب صاحب‌نظران داشتن شناخت نسبت به ادبیات موضوع و اشرافیت بر جامعه در خصوص رصد کردن پدیده محوری پژوهش، بوده است که مطابق با جدول (۱) ویژگی مشارکت‌کنندگان گزارش گردیده است.

تحلیل داده‌ها با روش تحلیل محتوا و به‌کارگیری شیوه کدگذاری انجام گرفت. برای اعتبار پژوهش مقبولیت، انتقال‌پذیری و تأیید‌پذیری مورد ارزیابی واقع شد به نحوی که از سه نفر برای تحلیل و کدگذاری استفاده شد و نیز تنوع در انتخاب مصاحبه‌شوندگان حاکی از داشتن مقبولیت در پژوهش است. مرور مکرر مصاحبه‌ها و استخراج حداکثری و غیر تکراری مطالب، بیانگر انتقال‌پذیری در پژوهش است. همچنین گزارش تمامی گام‌های فرایند پژوهش و استفاده حداکثری از گروه تحقیق بیانگر رعایت تأیید‌پذیری در پژوهش است. برای ارزیابی قابلیت اطمینان پژوهش نیز، در حین انجام پژوهش و در جریان کدگذاری ۲۰ درصد مصاحبه‌ها در بازه زمانی دوهفته‌ای، مجدد مورد کدگذاری و تحلیل قرار گرفت و مقایسه نتایج دو

دانشگاه در بین سایر دانشگاه‌های کشور نوآوری را چند برابر می‌کند مضاف بر آن در این کار به دلیل اینکه به دنبال اکتشاف عوامل موثر می‌باشد و بر مبنای معرفت‌شناسی، هستی‌شناسی و روش‌شناسی از پارادایم تفسیری تبعیت می‌نماید. لذا رویکرد پژوهش کیفی است و استراتژی که بتواند نیاز پژوهش را برآورد کند تحلیل محتوا و استفاده از خلاصه‌سازی و کدگذاری مصاحبه‌خبرگان است. حال محقق در تحقیق حاضر به دنبال پاسخگویی به این سؤال است که عوامل موثر بر توسعه اوقات فراغت سلامت محور در دانشگاه فرهنگیان کدامند؟

روش بررسی

پژوهش حاضر با رویکرد کیفی به دنبال کشف مقوله‌های اصلی و فرعی عوامل موثر توسعه فعالیت‌های اوقات فراغت سلامت محور در دانشگاه فرهنگیان است؛ از مصاحبه با به‌کارگیری سؤالات باز به عنوان ابزار جمع‌آوری اطلاعات استفاده گردید. در انجام مصاحبه‌ها، محقق با مشارکت‌کنندگان برگزیده از سرتاسر ایران شامل استان‌های آذربایجان شرقی، اصفهان، بوشهر، تهران، چهارمحال و بختیاری، خراسان جنوبی، خوزستان، زنجان، سیستان و بلوچستان، فارس، قزوین، قم، کرمان، گلستان، مازندران و هرمزگان که در دانشگاه فرهنگیان شاغل بوده‌اند و همچنین از جنسیت‌های مرد و زن و با سمت‌های اجرایی و مدیریتی در زمینه پژوهش و با حداقل ۵ سال سابقه مرتبط، وارد گفت و گوی هدفمند شدند.

مصاحبه‌ها با هماهنگی قبلی با افراد برگزیده، در محیطی آرام به مدت ۴۰ الی ۹۰ دقیقه با کسب رضایت از آنان به طور کامل ضبط شده است. پس از پیاده‌سازی کامل مصاحبه‌ها و استخراج جملات کلیدی، در مواردی که نیاز به بیان توضیحات بیشتر از

برگرفته از رساله دکتری، با کد اخلاق IR.IAU.KHUISF.REC.1400.171 در دانشگاه آزاد اسلامی اصفهان به تصویب رسیده است.

بازه زمانی بیانگر آن بود که مقدار عددی قابلیت اطمینان باز آزمون مصاحبه‌های این پژوهش برابر ۰/۹۲ است که اطمینان پذیر بودن کدگذاری‌ها را روشن می‌سازد. ضمناً پژوهش حاضر

جدول ۱: ویژگی‌های جمعیت شناختی مشارکت کنندگان پژوهش

جنسیت	وضعیت سن (سال)	وضعیت تحصیلی	سابقه کار مرتبط با تحقیق (سال)	جایگاه خبرگان
مرد	۲۰-۳۰	دکتری	۱-۱۵	مدیریت اجرایی
زن	۳۰-۴۰	کارشناسی ارشد	۱۰-۲۰	هیئت علمی
۹	۷	۹	۶	۱۶
۲۰	۱۷	۲۰	۱۶	۱۳
۱۶	۵	۱۶	۱	۶

یافته‌ها

محوریت سوالاتی که برای مصاحبه خبرگان مطرح بوده است شامل عوامل فرهنگی و اجتماعی، اقتصادی، قانونی، سیاستگذاری و فناوری موثر بر توسعه اوقات فراغت سلامت محور در دانشگاه فرهنگیان بوده است. برای نمونه به تعدادی از پاسخ مصاحبه شونده‌گان در زیر اشاره می‌گردد.

یکی از مصاحبه شونده‌گان در خصوص تاثیر عوامل فرهنگی بر توسعه اوقات فراغت دانشگاه فرهنگیان اینگونه مطرح می‌کند که از منابع قدرت تاثیرگذار در توسعه فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی هر جامعه‌ای، دانشگاه‌ها هستند که مرکز تولید و اشاعه علم و فکر و فرهنگ می‌باشند. دانشجویان قشر جوانی هستند که دارای شور و هیجان دوران جوانی هستند و زمان بیشتری را با رسانه‌های جمعی ماهواره‌ای و اینترنتی و بازی‌ها و سرگرمی‌های رایانه‌ای مثل بولوتوس، فیس بوک، توئیتر، یوتیوب و ... سپری می‌کنند.

مصاحبه شونده دیگری نیز در خصوص عوامل اقتصادی تاثیرگذار بر توسعه فعالیت‌های اوقات فراغت دانشگاه فرهنگیان اینگونه بیان می‌کند که نابرابری‌های اقتصادی از زمره مهم‌ترین معضلات جامعه است که از جایگاه ویژه‌ای در بین سایر مسائل اجتماعی برخوردار است.

دانشجویان دانشگاه فرهنگیان نیز که معمولاً از طبقات متوسط و پایین جامعه هستند و مشکلات معیشتی خانواده‌ها سبب در اولویت نبودن برنامه‌های فوق برنامه و فراغتی در سبب خانوار شده است که دانشگاه فرهنگیان بایستی هدف گذاری خود را برای چنین مخاطبانی پیش بینی کند.

با تجزیه و تحلیل مصاحبه‌ها با شیوه تحلیل محتوا و رسیدن به اشباع نظری عوامل موثر توسعه اوقات فراغت سلامت محور در دانشگاه فرهنگیان به شرح جدول (۲) در قالب کدهای اولیه و دسته‌بندی به طبقه‌های انتزاعی تر با عنوان زیر طبقه و طبقه طبقه‌بندی شده است.

جدول ۲: کدهای اولیه، زیر طبقه و طبقه عوامل موثر استخراجی حاصل از مصاحبه‌ها

طبقه	زیر طبقه	کد اولیه
هنجارهای فرهنگی	عوامل نفوذ	تاثیر دنیای اینترنت بر سبک زندگی افراد جامعه
		تاثیر شبکه‌های اجتماعی بر سبک زندگی افراد جامعه
		تاثیر برنامه‌های ماهواره‌ای و اینترنتی بر افراد جامعه
توسعه آموزه‌های دین اسلام	پیشینه تاریخی و فرهنگی ایران	پیشینه تاریخی کشور ایران و تاثیر گذاری بر جامعه
		ریشه‌های فرهنگی حاکم بر جامعه اسلامی ایران
		وجود فرامین دینی و احادیث در جهت غنی سازی اوقات فراغت وجود محدودیت‌های فرهنگی
تاثیر عملیات روانی کشورهای متخاصم با ایران	توسعه آموزه‌های دین اسلام	پرهیز از افراط و تفریط در فعالیتهای اوقات فراغت
		نقش آموزه‌های دین اسلام بر فعالیت‌های اوقات فراغت
		فعالیت‌های مبتنی بر اصول و ارزشهای اسلامی و انقلابی
تحریم‌های بین‌المللی	تحریم‌های بین‌المللی	توجه به تهاجمات فرهنگی غربی
		تاثیر تبلیغات روانی کشورهای متخاصم ایران با هدف تاثیر بر فرهنگ افراد جامعه
		تاثیر گذاری مدها و فعالیت‌های فراغتی از سایر کشورها
وضعیت اقتصادی داخل کشور	وضعیت اقتصادی داخل کشور	تحریم‌های اقتصادی حاکم در سطح بین‌المللی بر ایران
		ارتباط اقتصادی ضعیف با کشورهای همجوار
		تورم موجود در وضعیت اقتصادی کشور
وضعیت معیشت افراد جامعه	وضعیت معیشت افراد جامعه	نداشتن ثبات اقتصادی در وضعیت اقتصاد داخلی کشور
		نرخ تورم و گرانی
		رشد پایین اقتصادی
نداشتن ثبات سیاسی	نداشتن ثبات سیاسی	نبودن ثبات سیاسی در کشور
		پرهیز از شعار زدگی و ژست‌های سیاسی در فعالیت‌ها
		سیاسی کاری در ساخت زیرساخت‌ها
حمایت مسئولین در سطح کلان کشور	حمایت مسئولین در سطح کلان کشور	سلیقه‌ای عمل کردن مدیران به واسطه سیاسی بودن آنان
		ضعف در ارتباطات بین‌المللی
		حمایت مسئولین رده بالا نظام
ضعف قوانین در سطح کلان کشور	ضعف قوانین در سطح کلان کشور	تفکر سیاسیون در حمایت از فعالیت‌های اوقات فراغت
		نگاه مثبت مسئولین در سطح کلان کشور
		لحاظ نشدن فعالیت‌های اوقات فراغت به عنوان قانون در کشور
ضمانت قانونی	ضمانت قانونی	نبود ضمانت اجرایی قانون در کشور
		ضمانت قانونی

اصلاح قوانین کشور	بهبود شرایط نظارت بر اجرای قوانین کشور	توسعه فعالیت‌های اوقات فراغت با قانون گذاری در سطح کلان کشور
شکل گیری روابط مجازی	نداشتن آمادگی جامعه در برابر تغییر	جایگزین شدن روابط مجازی به جای روابط در فضای واقعی
جامعه پذیری	همسوسازی جریانات اجتماعی	جایگاه اجتماعی فعالان فعالیت‌های اوقات فراغت همسوسازی جریانات اجتماعی در توسعه فعالیت‌های اوقات فراغت تنوع قومیتها در بین اقشار جامعه
سبک زندگی دیجیتالی	جذابیت در تولید محتوای برنامه های مجازی	تغییرات سبک زندگی کم تحرکی مردم به علت استفاده زیاد از فضای مجازی فضای مجازی عامل فقر حرکتی
سبک زندگی دیجیتالی	جذابیت در تولید محتوای برنامه های مجازی	جذابیت برنامه های اوقات فراغت تمایل افراد جامعه به برنامه های فوق برنامه به علت جذابیت زیاد نقش فناوری در مدیریت زمان در خصوص اجرای برنامه ها استفاده از بازی های اینترنتی و رایانه ای در فعالیت های فراغتی تاثیر گذاری فناوری و اطلاعات

بحث و نتیجه گیری

یافته‌ها بیان گر آن است که تعداد ۴۹ کد اولیه غیر تکراری با حداقل هم پوشانی از عبارات و جملات کلیدی مصاحبه‌ها استخراج گردید که در قالب ۱۵ زیر طبقه و ۶ طبقه تجمیع و دسته بندی گردیدند، مقوله‌های اصلی شامل هنجارهای فرهنگی، رویدادهای اقتصادی، حکمرانی موثر، ضمانت قانونی، جامعه پذیری و سبک زندگی دیجیتالی هستند؛ هر کدام از مقوله‌های اصلی در دسته‌های انتزاعی پایین تر قرار گرفته است که هنجارهای فرهنگی از عوامل نفوذ، پیشینه تاریخی و فرهنگی ایران، توسعه آموزه‌های دین اسلام، تاثیر عملیات روانی کشورهای متخاصم با ایران تشکیل شده است. رویدادهای اقتصادی شامل تحریم‌های بین المللی، وضعیت اقتصادی داخل کشور، وضعیت معیشتی افراد جامعه است. حکمرانی موثر شامل نداشتن ثبات سیاسی و حمایت مسئولین در سطح کلان کشور

است. ضمانت قانونی نیز ضعف قوانین در سطح کلان کشور و اصلاح قوانین را در بر می گیرد. جامعه پذیری شامل شکل گیری روابط مجازی و همسوسازی جریانات اجتماعی است و سبک زندگی دیجیتالی متشکل از تغییرات سبک زندگی بواسطه فضای مجازی و جذابیت در تولید محتوای برنامه‌های مجازی است.

در مطالعات انجام گرفته در این زمینه مطرح شده است که پنج اولویت دانشجویان برای مشارکت در فعالیت‌های فوق برنامه ورزشی به ترتیب انگیزه‌های کسب سلامتی، تعامل و شناخت اجتماعی، رقابت ورزشی، نشاط و شادابی و پیشرفت مهارت بودند (۲۲). کشورهای منتخب بر اهداف فرهنگی و اجتماعی فعالیت‌های فوق برنامه تأکید دارند. هم چنین عملکردهای مختلف این فعالیت‌ها عمدتاً به سمت هویت فرهنگی، انسجام اجتماعی و توسعه حرفه‌ای معطوف شده بود. برنامه ریزان

تقویت شوند. هم چنین عواملی نیز در این بین به چشم خواهد خورد که علاوه بر تمرکز بر پدیده محوری پژوهش کارکردهای غنی دیگری نیز در ابعاد مختلف برای توسعه پایدار کشور همراه دارد. ارتقا جایگاه معلم در جامعه سبب توسعه همه جانبه خواهد شد.

آموزش و پرورش اگر در مسیر درستی گام بردارد می تواند نسلی را برای امروز و آینده پرورش دهد تا جامعه به مکانی امن و قابل اطمینان برای زندگی اشخاص حقیقی و حقوقی خود تبدیل گردد که بدون در نظر گرفتن نقش معلمان این هدف واهی است بنابراین فراهم کردن شرایط فعالیت اوقات فراغت دانشجو- معلمان سبب رشد و تعالی آنان و در نهایت سبب رشد و اعتلای نظام آموزشی کشور خواهد شد. پیشنهاد می شود که عوامل استخراجی با لحاظ کردن مقولات مرتبه های پایین تر در تدوین برنامه راهبردی در راستای تحول آفرینی در حوزه فعالیت اوقات فراغت و رسیدن به مطلوبیت سازمانی وارد شود و این برنامه ها بصورت برنامه های عملیاتی به مورد اجرا گذاشته شود. پژوهش حاضر در زمان حال صورت گرفته است لذا برای تعمیم نتایج در آینده بایستی احتیاط لازم صورت گیرد و این موضوع از محدودیت های پژوهش می باشد.

تعارض منافع

هیچگونه تعارض منافی از سوی نویسندگان گزارش نشده است.

تقدیر و تشکر

بدینوسیله از مشارکت کنندگان، کارشناسان و صاحب نظرانی که در انجام این مطالعه با گروه پژوهش همکاری نموده اند، تقدیر به عمل می آید.

آموزشی ایران در دانشگاه تربیت معلم و وزارت آموزش و پرورش باید در نظر بگیرند که فعالیت های فوق برنامه یکی از مناسب ترین، جذاب ترین و غیرمستقیم ترین روش ها برای آموزش نسل جوان معلمان است (۲۳). مشارکت در فعالیت های فوق برنامه موجب افزایش مهارت های بین فردی و رفتارهای حرفه ای در دانشجویان می شود (۲۴). همچنین هدایت و سازمان دهی فعالیت های فوق برنامه ممکن است منجر به کاهش سطح فرسودگی شغلی شود؛ بنابراین، بهبود مهارت های رهبری دانشجویان باید در برنامه ریزی درسی مورد توجه قرار گیرد و تأکید بیشتر بر کیفیت مشارکت در فعالیت های فوق برنامه شود (۲۵). با توجه به اصول و سیاست های تدوین شده، بازبینی و بازنگری مجدد در زمینه آیین نامه ها و بخشنامه های مرتبط با فعالیت های فوق برنامه مدارس و دانشگاه ها ضروری به نظر می رسد (۲۶). نتایج مطالعات بررسی شده حاکی از هم راستایی نتایج استخراجی در مطالعات پیشین با بخشی از نتایج مطالعه حاضر است.

با در نظر گرفتن عوامل تاثیر گذار بر توسعه فعالیت های اوقات فراغت در دانشگاه فرهنگیان، که یک دانشگاه منحصر به فرد است؛ این امکان را برای مدیران و برنامه ریزان این مجموعه دانشگاهی فراهم خواهد کرد که برای پیشرفت هر چه بهتر معلمان و دبیران آینده گام بردارند. عوامل استخراجی در پژوهش حاضر به این دلیل این که جزء عوامل بیرونی هستند و دانشگاه فرهنگیان را تحت تاثیر خود قرار می دهند نیاز به سیاست گذاری و برنامه ریزی کلان در سطح کشور است و عواملی که مانع توسعه فعالیت های اوقات فراغت خواهند شد مانع زدایی گردند و عواملی نیز که در مسیر توسعه قرار دارند،

References

- 1-Gholampour M, Pourshafei H, Faraskhah M, Ayati M. Explanation of the ethical education components of teacher-student based on upstream documents of farhangian university. *Ethics in Science and Technology*.2021;15(4): 86-95.[Persian]
- 2-Ahmadi S, Ahmadi M S, Ramazani A. Assessing the education quality of faculty members from students' viewpoint at zanzan farhangian university. *Jundishapur Education Development Journal Quarterly Journal of Medical Sciences Education and Development Center*.2020; 4: 707-15 .[Persian]
- 3-Badleh AR. The study of the provision of professional and specialized services of information and communication technology (ICT) of Farhangian university on educational system developments. *Journal of Educational Planning Studies*. 2018; 7(13): 28-45.[Persian]
- 4-Aeini B. An assessment of the satisfaction of students-teachers with the quality of cultural programs at Farhangian university in the province of kordestan. *Research Quaterly of Islamic Education and Training*.2021;1(1): 43-61.[Persian]
- 5-Mir Mohammad Tabar S A, Noghani Dokhtabmani M, Muslimi R. Factors affecting leisure time (A meta-analysis of existing research). *Social Development & Welfare Planning*.2016; 7(24): 165-94.[Persian]
- 6-Kalhari P, Akbari Yazdi H. Relationship between service quality (based on QUESC model) and satisfaction and future intention students in extracurricular sport activities in Azad university of Hamedan. *Sport Management Studies* .2019; 11(53): 181-98 .[Persian]
- 7-Diaz-Iso A, Eizaguirre A, Garcia-Olalla A. Understanding the role of social interactions in the development of an extracurricular university volunteer activity in a developing country. *International Journal of Environmental Research and Public Health*. 2020; 17(12): 1–17
- 8-Ganjeh SAR, Namvar H, Aghayousefi A R, Navabakhsh M. Determining the roles of leisure time among adolescents and young people and the impact of psychological factors. *Community Health*. 2020; 7(4): 430-45.[Persian]
- 9- Sanaei T. Conceptual geometry of leisure with sociological, psychological, ethical approach. *Marifat Akhlaqi*. 2013; 4(1): 94-111.[Persian]
- 10-Bakoban R, Aljarallah S. Extracurricular activities and their effect on the student's grade point average: statistical study. *Educational Research and Reviews* .2015; 10(20): 2737-44.

- 11-Diaz-Iso A, Eizaguirre A, Garcia-Olalla A. Extracurricular activities in higher education and the promotion of reflective learning for sustainability. 2019; 11(17): 1-18.
- 12-Karunanayake D, Amarathunga TPNK, Vimukthi NDU. Girl's academic performance: single sex schools versus coeducational schools. International journal of Advanced Research and Review. 2020; 5(11): 43-53.
- 13-Tabarsa E. Leisure time management: A new approach toward employee's loyalty. Journal of Management and Strategy .2013; 4(3): 65-80.
- 14-Mansouri M, Farzan F, Hamidi M. Paradigm model of students' leisure time spending. Sport Physiology Management Investigations. 2020; 2(12): 125-40.[Persian]
- 15-Gorbunova N V, Kalimullin Aydar M. Simulation of the process of training the future primary school teachers for organizing extracurricular activities. Elementary Education Online. 2017; 16(4): 1860-72.
- 16-Fares J, Saadeddin Z, Al Tabosh H, Aridi H, El Mouhayyar Ch, Koleilat M, Karim ch, El Asmar Kh. Extracurricular activities associated with stress and burnout in preclinical medical students. Journal of Epidemiology and Global Health .2016; 6(3):177-85.
- 17-De Prada C, Elena M, Mercedes P. The acquisition of teamwork skills in university students through extra-curricular activities. Education Training .2020; 1(63): 1-17
- 18-Civitci A. Perceived stress and life satisfaction in college students: belonging and extracurricular participation as moderators. Procedia-Social and Behavioral Sciences. 2015; 205: 271-81.
- 19-Heidarinejad S, Lisani Joybari F. Survey of students' satisfaction in the dormitories of Shahid Chamran University of Ahvaz from the above activities of the sports program. Journal of Management and Motor Behavior .2009; 1-14.[Persian]
- 20-Amirtash AM. Extracurricular activities and leisure with emphasis on sports activities in Tehran teacher training university from the perspective of faculty members and staff. Olympic Quarterly. 2004; 12: 37-52.[Persian]
- 21-Urlings-Strop LC, Themmen AP, Stegers-Jager KM. The relationship between extracurricular activities assessed during selection and during medical school and performance. Advances in Health Sciences Education.2017; 22(2): 287-98.
- 22-Emami SS, Heydarinejhad S, Safinya P. Motivational factor analysis of student participation in university's intramural activities. Research on University Sport. 2014; 2(5): 65-80.

- 23-Mosapour Miyandehi P, Peyronaziri A, Galyan Moghaddam Kh. A comparative study of extracurricular activities in teacher education systems of Australia, Germany and the United States: lessons for Iran. *Iranian Journal of Comparative Education*.2018; 1(3): 36-60.
- 24-Jamal A. Developing interpersonal skills and professional behaviors through extracurricular activities participation: a perception of king Abdulaziz university medical students. *Journal of King Abdulaziz University-Medical Sciences*.2012; 19(4): 3-24.
- 25-Almalki S, Almojali A, Alothman A, Masuadi E, Alaqeel M K. Burnout and its association with extracurricular activities among medical students in Saudi Arabia. *International Journal of Medical Education*.2017; 8: 144-50.
- 26-Sadeghi A, Bahman Abadi S. Determining principles and formulating general policies of supplementary and extracurricular activities in Iran's schools and universities. *Quarterly Journal of New Thoughts on Education*.2018; 14(2): 7-39.